

Til lovforslag nr. L 33. Beretning afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 25. juni 1997

Beretning

over

Forslag til lov om undersøgelseskommissioner

[af Pia Gjellerup (S), Birthe Rønn Hornbech (V), Hans Engell (KF), Holger K. Nielsen (SF), Bjørn Elmquist (RV), Kirsten Jacobsen (FP), Frank Aaen (EL), Arne Melchior (CD) og Kristian Thulesen Dahl (DF)]

Udvalget vedrørende Undersøgelsesorganer (Nordskov-udvalget) afgav i maj 1996 betænkning om undersøgelsesorganer. Betænkningen indeholdt et lovudkast. Lovudkastet blev fremsat uændret til fri debat, idet man fandt det rimeligst at udskyde en detaljeret realitetsbehandling til efter fremsættelsen.

Udvalget for Forretningsordenen har behandlet lovforslaget i en række møder. Professor Lars Nordskov Nielsen har været tilknyttet udvalget som ekspert og har i den forbindelse ydet udvalget værdifuld bistand.

Udvalget har endvidere stillet justitsministeren en række spørgsmål, som denne har besvaret skriftligt. Som bilag 1 til beretningen vedlægges justitsministerens besvarelse af 24. april 1997 af spørgsmål nr. 20-22.

Behandlingen af Forslag til lov om undersøgelseskommissioner har afdækket nogle forhold, som gør det ønskeligt på ny at indhente bistand fra særligt sagkyndige.

Der er navnlig fire spørgsmål, som har givet anledning hertil:

1) Belysning af konsekvenserne for undersøgelseskommissionens arbejde i tilfælde af, at der vedtages adgang til at have helt eller delvist åbne døre under kommissionsmøderne og i retsmøder i forbindelse hermed. Der tænkes navnlig på hensynet til afklaring af den undersøgte sags faktiske omstændigheder, hensynet til den eller de undersøgte personers retsstilling og retssik-

kerhed og hensynet til offentlighedens saglige indsigt. Der tænkes endvidere på, om det at åbne dørene vil bidrage til, at undersøgelsen får en mere proceslignende karakter og dermed øger indtrykket af, at der afsiges en dom. Det i Folketinget behandlede forslag har hvilet på en forudsætning om gennemførelse af arbejdet for lukkede døre, hvorfor de enkelte elementer i opbygningen af regler for kommissionens arbejde skal bedømmes i et andet lys, såfremt dørene åbnes.

- 2) Inddragelsen af bl.a. statslige selskaber under området for undersøgelseskommissioners virke giver anledning til en række parallelle overvejelser om relationerne til andre lovgivningsområder, herunder forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen m.v. Det fra flere sider understregede ønske om at lade lovforslaget erstatte de hidtidige regler i retsplejelovens § 21 og § 21 a vil indebære en række konsekvensændringer, dels i selve loven om undersøgelseskommissioner, dels i anden lovgivning.
- 3) Lovens virkning på Færøerne og i Grønland. Der er grund til forud for en vedtagelse af lovgivning af denne art at have afklaret, om personer og myndigheder på Færøerne og i Grønland kan inddrages i sådanne undersøgelser. En sådan afklaring bør finde sted i samarbejde med hjemmestyremyndighederne på Færøerne og i Grønland.
- 4) Uden for lovforslaget ligger endvidere afklaring af de spørgsmål, der knytter sig til Folketingets opfølgning på de beretninger,